

Formuliersvaardigheid in het secundair onderwijs

1 september 1991

Auteur: Fons Maes

Volume: 21

Nummer: 1-2

Pagina's: 59-64

Documenten

- [vonk_jrg21_015.pdf](#)

formuliersvaardigheid in het secundair onderwijs fons maes is het belang rijk om leerlingen te ieren een degelijke zakelijke brief te schrijven ongetwijfeld want brieven schrijven zullen ze later vaak moeten doen en dat ze het niet vanzelf goed doen zal elke taalleerkracht wel al gemerkt hebben brieven ieren schrijven is ook dankbare leerstof je kunt in de onderwijssituatie beginnen van een leeg wit blad en van daaruit mooi afgelijnde instructies geven voor brief conventies opbouw taal en stijl en inhoud verder is het relatief eenvoudig om realistische situaties te verzinnen waarmee de zakelijke brief kan worden ingevuld laten we deze uitgangssituatie nu even toepassen op een andere component van zakelijke communicatie het omgaan met formulieren oaten leerlingen dat kunnen eer voor de hand om formuliersvaardigheid ongetwijfeld want ze zullen in op te vatten als de vaardigheid in het invullen hun leven nogal wat formulieren en van formulieren als je uitgaat van niet te verwerken krijgen als burger maar functioneel onderwijs dan betekent als student als klant bij de bank dat dat je leerlingen leert hoe ze formulieren enz maar formulieren vormen niet echt een moeten invullen die ze in hun dagelijkse dankbare leerstof om te beginnen zijn voor leven zullen tegenkomen maar dan stoot formulieren ingewikkelde communicatievormen je op een levensgroot probleem de formulieren zijn gebaseerd op vaak ingewikkelde lieren uit de ambtelijke praktijk zijn vaak erg regelingen nl reglementen verordeningen gebruiksornmendelijk en getuigen van wetten en decreten verder is het de vraag slecht denken taalwerk ik zou het zeer wat formuliersvaardigheid precies betekent is bezwaarlijk vinden om leerlingen allerlei het de vaardigheid om zelf formulieren te overlevingstruukjes aan te ieren die nodig ontwerpen voor de didactiek van formulier zijn om slechte formulieren behoorlijk te vaardigheid zou dat een voordeel zijn je kunnen invullen zo blijf je taalgebruikers kunt dan net als bij de zakelijke brief van kweken die het normaal vinden dat famu een leeg blad vertrekken en op grond van lieren nu eenmaal zijn zoals ze zijn allerlei richtlijnen oefenen in het ontwerpen dan nog liever zou ik leerlingen ieren hoe ze van formulieren bij het invullen van formulieren burgerlijk ongehoorzaam kunnen zijn dat ze ieren maar het is on-

waarschijnlijk dat leerlingen kritisch om te gaan met formulieren en zelf te maken zullen krijgen met het ontwerpen weigeren om onzinnelijke of gebruikspen van formulieren daarom ligt het veel onvriendelijke formulieren in te vullen ser dec 1991 nummer 1 2 21e jaargang nt formuliervaardigheid is dus geen voor de hand liggend onderdeel van het curriculum nederlands of zakelijke communicatie in het secundair onderwijs formulieren zijn te ingewikkeld en de kwaliteit van de formulierenpraktijk is te slecht om leerlingen daarin vaardig te maken toch blijft het belangrijk om leerlingen elementair inzicht te verschaffen in de problemen van formulier ontwerp en in de mogelijkheden om formulieren gebruiksvriendelijker te maken daarmee leren ze om te beginnen iets over een tekstsoort die een belangrijke maatschappelijke waarde heeft maar ze doen op die manier ook elementaire kennis op over instructieve teksten in het algemeen in het onderwijs komen leerlingen immers vaak in contact met teksten die bedoeld waarom zijn formulieren moeilijke com zijn om er iets van op te steken writing reamunicatie instrumenten ding to learn zelden doen ze ervaring op waaraan kun je zien of er gezond denk met teksten die bedoeld zijn om er iets mee werk is te pas gekomen bij het ontwerpe te doen writing reading to do formulieren pen en opmaken van een formulier gebruiksaanwijzingen bijsluiters computer op welke manier zijn formulieren ge handleidingen werkinstructies dat zijn bruiksvriendelijker te maken nochtans teksten waarvan het gebruik groeit met het aantal regelingen produkten in de workshop heb ik informatie gegeven en computertoepassingen over het ontwerpen en verbeteren van formulieren die kan als uitgangspunt dienen zonder me uit te spreken over de prioriteit voor een module formuliervaardigheid op van formulieren in de lespraktijk leerkracht didactische werkvormen en consequenties ten moeten ongetwijfeld nu al woekeren ben ik niet ingegaan met hun tijd om aandacht te kunnen beste de formulier tips waren ontleend aan het den aan zakelijke communicatie vind ik katern s voor gebruiksvriendelijke formuliervaardigheidsonderwijs over formulieren nut lieren dat ik heb geschreven in opdracht tig en belangrijk in dat onderwijs moeten in van vzw de wakkere burger het vervolg de eerste instantie de volgende vragen aan van dit artikel bestaat uit fragmenten van bod komen het katern nl de inleiding en het slot mill 21e jaargang nummer 1 2 ser dec 1991 tips voor gebruikspen formulieren komen vaak terecht bij mensen met een totaal verschillende vriendelijke formulieren opleiding en achtergrond vooral wan neer de formulieren op alle burgers van inleiding toepassing zijn zoals belastingsfamulieren de burger moet in een formulier vragen beantwoorden vaak stelt hij bij het invullen formulieren moeten zowel gebruiksvriendelijk zelf meer vragen dan dat hij er moet beant vriendelijk zijn voor de invuller als voor woorden de ambtenaar die de ingevulde gege waarom moet ik deze vraag hier beant vens moet verwerken die combinatie woorden valt vaak in het nadeel van de invuller wat willen ze met deze vraag nu precies uit achterhalen wat gebeurt er met al die gegevens als we een gebruiksvriendelijk formulier wil wanneer mag ik een beslissing ver len maken dan moeten we aandacht wachten over deze zaak schenken aan volgende aspecten 2 wat bedoelen ze nu precies met 1 de planning van een formulier onderhavige periode of met loontrek 2 de opbouw van een formulier kende 3 de opmaak van een formulier hoe krijg ik dat met mijn handschrift in 4 de bruikbaarheid van een for-

mulier die smalle invulstrook ingevuld moet ik dit formulier nog wel invullen ze weten dat toch allemaal al slot een voorbeeld hoe kan ik nu weten of ik gerechtigde ben conform artikel 23 van de wet van alle adviezen uit dit katern meteen in de 12 januari 1976 praktijk brengen kunnen we op deze luttele pagina s niet toch herwerken we als slot een formulier is een soort scharnier tussen bij wijze van voorbeeld een formulier we een regeling en de uitvoering van die rege maken een ontwerp en een opmaak die ling de ontwerper van een formulier moet overeenkomen met de richtlijnen van dit proberen zowel de ambtenaar als de bur katern we maken ook duidelijk op welke ger tevreden te stellen en dat is uiterst wijze een gepaste vormgeving het invulge moeilijk mak kan dienen formulieren zijn van toepassing op veel individuele gevallen tegelijk ze zijn daardoor vaak in algemene wereld foes maes ku brabant wermverbandtetensdhap vreemde bewoordingen opgesteld postbus 90153 nl 5000 le tilburg formulieren zijn meestal gebaseerd op pm wetten en decreten ze moeten met die usselsepoortstraat 93 regelingen rekening houden dat bete 9000 gent kent vaak dat ze de taal van de regeling letterlijk overnemen sep dec 1991 nummer 1 2 21e jaargang vi oorspronkelijke versie gemeente polderbos aangifteformulier gemeentebelastingen 12 rekendienst loket 3 dienstjaar 1991 code belasting 040 357 42 gemeenteplein 10 verzendingsdatum 6677 polderbos datum terug te bezorgen voor dossier 8003 gemeentebelasting op tweede verblijven belastingplichtige ligging belaste goed in te vullen door de belastingsplichtige schrappen wat niet past ondergetekende was op 1 januari 1989 eigenaar van het bovenvermelde tweede verblijf te polderbos zie onder ligging belaste goed ja neen er deden zich wijzigingen voor t o v de aangifte 1988 ja neen zo ja ondergetekende verkocht bovenvermeld tweede verbluf op aan naam en adres ondergetekende kocht op datum een tweede veblijf gelegen te polderbos adres nr van naam en adres ondergetekende heeft een erkende handicap van minimum 66 ja neen zo ja officieel bewijs bijvoegen indien dit nog niet in ons bezit is heeft een persoon met een erkende handicap van minimum 66 ten laste ja neen zo ja officieel bewijs van handicap en van gezinssamenstelling voegen indien dit nog niet in ons bezit is te de handtekening laatl1dige of onnauwkeurige aangifte wordt beboet 21e jaargang nummer 1 2 ser dec 1991 herschreven versie gemeente polderbos aangifte gemeentebelasting op tweede verblijf aanslagjaar 1990 verzonden op 15 januari 1991 aangiftejaar 1991 9 voor 15 maart 1991 terug te bezorgen adres van het tweede verblijf belastingplichtige jos de bakker aardenweg 23 vleugellaan 234 6677 polderbos 5454 herendonk tr r r a allen wie op 1 januari eigenaar is van het verblijf moet de belasting betalen voor dat jaar 1 ja j neen wanneer heeft u het verblijf 9gekocht 1990 dag mnd van wie heeft u het verblijf1 gekocht naam straat nummer postcode gemeente het antwoord op deze vraag hebben we nodig om informatie te vergaren voor de aangifte van 1992 j ja j neen wanneer heeft u het verblijf 1 verkocht 1990 dag mnd aan wie heeft u het verblijf1 verkocht naam straat nummer postcode gemeente r r xrss s a i4 wie een handicap van minimaal 66 4 k9a heeft of een persoon ten taste met een dergelijke handicap betaalt slechts de heft van de belasting voeg een bewijs van handicap toe eon bewijs van handicap kunt u aanvra gen bij het ministerie van socials zaken het adres daarvan vindt u op uw medi sche dossier een bewijs van

gezinssamenstelling kunt u na 3 jaar een bewijs van gezinssamenstelling toe aanvragen bij uw gemeente voeg een bewijs van handicap toe als u ons vroeger de bewijzen al heeft toegestuurd do meld u dat nu niet meer invuld in op te doen plaats dag maand jaar als u deze aangifte verkeerd invult of te laat terugstuurt dan kunnen wij u een boete opleggen die zo groot is als het belastingbedrag ik stuur de aangekruiste documenten mee j bewijs van handicap van ondergetekende handtekening bewijs van handicap van eenrsoon persoon ten laste bewijs van gezinssamenstelling ser dec 1991 nummer 1 2 21e jaargang nit noten haars 1 het katern tips voor gebrtrksvrten delijke formulieren is verschenen in ter zake praktijkblad over gemeentebe gevonden gevonden leid in het nummer van februari 1991 het is ook afzonder te verkrijgen bij vzw de klas wie bezorgt mij ti wakkere burger liedtsstraat 27 29 1210 tels van nederlandstalige brussel tel 02 242 54 15 boekjes die kunnen gebruikt worden volli cursorische litera 2 op elk van die punten gaat het katern tuur in de klas 5de en 6de jaar nader in het richt zich in de eerste plaats van de humaniora mevr l tot ontwerpers van formulieren de richtlij viron mminiwoono 1770 liedekerke nen worden ondersteund met veel voor beelden uit de standaard 26 8 91 bibliografie praktische informatie over het ontwerpen van formulieren vindt u in de volgende boeken jansen c m steekouder k edens j mulder h pandermaat p slot formu lierenwijzer handboek voor het redige ren van formulieren den haag staats drukkerij en uitgeverij 1989 oltheten th h k steenwijk het ont werpen van formulieren s gravenpage staatsdrukkerij en uitgeverij 1977 werff a van der e a syllabus formulie ren vormgeven voordrachten gehou den tijdens een symposium aan de technische universiteit delft op 26 mei 1988 den haag staatsdrukkerij uitge verij 1988 21e jaargang nummer 1 2 ser dec 1991